

H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II
Danmarks regent

Dato

31. december 1988

Sted

Christian 9. Palæ,
Amalienborg

'Man siger, livet har mange kår'. Den verselinje fra en af vore gamle salmer har meldt sig hos mig mange gange i de senere år. At salmedigteren nok var ude i et helt andet ærinde, gør ikke ordene mindre slående. For denne verselinje rammer kun alt for godt den følelse af mismod og magtesløshed, som kan gribe enhver af os, når vi læser om vold og hærværk i vore egne omgivelser; og når tv næsten daglig viser os andres sult og nød og bringer billeder fra krigsskuepladser og naturkatastrofer lige ind i stuen til os - ofte i selv samme nu, som de sker.

Der appelleres til os igen og igen, vi oprives, og vi rystes og bliver forvirrede. Så er det så bekvemt at indtage tilskuerens passive rolle. Og undertiden ser vi næsten ikke anden mulighed. Fjernsynet og de andre nyhedsmedier overøser os med stof. Alle slags nyheder står ligefrem i kø for at påkalde sig vores opmærksomhed.

Det bliver som at skulle åbne og læse to forskellige breve på én gang, svare på tre telefoner, samtidig med at naboen står og fortæller om sine fortrædeligheder og beder om at få hunden passet i ferien. Det bliver, som man siger: 'bare for meget'.

Hvad kan vi dog stille op? Hvad nytter vores medfølelse eller endog vores hjælp i al den elendighed? Bliver verden bedre af det? Eller bliver vores samvittighed lidt bedre? Er det ikke et helt andet sted, man skal søge grunden til den usikkerhed og angstelse, vi føler?

Vi lever i en tid, hvor meget er uafklaret, hvor vi snart længe har sat spørgsmålstegn ved overleverede normer og moralbegreber. Derfor kan det være frygtelig svær for os at skelne åbenhed og tolerance fra holdningsløs ligegyldighed. Derfor bliver det endnu sværere for de unge at vide, hvor de skal sætte grænser, og for os ældre at vide, hvordan vi skal hjælpe dem til det.

Vi vil så gerne være tolerante. Tolerance er en god egenskab, når det betyder, at vi vil lytte til andres mening, også når det, vi får at høre, skurrer fælt i vores ører; men det er svært: for det fordrer egentlig, at man selv er klar over, hvad man mener og tror og står for. Vi er så bange for at tage fejl, det vil sige bange for at tage ansvar. Se, der var det: Ansvar. Det er vel ikke ved at blive sådan, at ansvar er noget, de andre har for det, der går galt for en selv? Ansvar har vi for hinanden, men så sandelig også for os selv. Vi har ansvar for hinanden i familien, på arbejdet, i samfundet; men vi har samtidig ansvar for os selv hele tiden, både når vi kan være stolte af, hvad vi har udrettet, og når vi må skamme os så inderligt.

Derfor skal vi alligevel ikke give op og på forhånd fraskrive os vort medansvar for udviklingen eller vores mulighed for at præge den. Vi behøver heller ikke beskæmmende at dukke hovedet over vor lidenhed; for vort land har i virkelighed en rolle at spille. Der regnes med Danmark, når der skal ydes akut katastrofehjælp, vi er med til at hjælpe på mange måder, i mange verdensdele. I dette efterår har vi oplevet, at FN's fredsbevarende styrker har fået Nobels Fredspris for 1988. Her har Danmark været med fra første færd, og i årenes løb har mange danske påtaget sig denne tjeneste. Vi kan godt være stolte over deres indsats under vanskelige og uvante forhold; jeg sender dem alle en særlig hilsen med ønsket om godt nytår.

Rundt omkring i hele verden er der mennesker, kendte som ukendte, der har

deres rødder i Danmark, og som ved jule- og nytårstid sender tanker hjem; til dem alle, også de danske syd for grænsen, går mine nytårsønsker med en tak for, hvad de betyder for vort land.

Også i år bringer jeg en nytårshilsen til Grønland og Færøerne til by og bygd og til hvert enkelt hjem. Min mand og jeg glæder os til i sommer atter at gense Grønland, og vi håber, at der heller ikke vil gå for lang tid, før vi igen kan besøge Færøerne.

Danmark er et privilegeret land, hvor dagligdagen kan leves fredeligt og roligt; derfor gør det et stærkt indtryk på os, når ulykke eller vold pludselig bryder det vante mønster. Til alle, der har måttet opleve det chok på nærmeste hold, går mine tanker i aften; det gælder ikke mindst forsvaret og politiet, som må leve særlig udsat, for at vort land stadig kan være et godt sted at bo.

Det år, der er gået, har budt på mange oplevelser for min familie og mig. Det jeg særlig vil hæfte mig ved, er den varme og venlighed, der altid vises os, hvor vi end kommer, enten der er ved særlige begivenheder eller i det ganske dagligdags. Det siger jeg af hjertet tak for. Det er den største berigelse for min mand og jeg; og det giver vore to sønner både den tryghed og den udfordring, som de skal bygge deres tilværelse på.

Hjælpsomhed, tolerance, ansvarlighed det er egenskaber, vi gerne vil hendes på. Man det kræver indføling og selverkendelse, hvis det skal have nogen værdi.

Vi forfærdes, når vi hører om mishandling og anden grusomhed ude i verden. Åh nej, tænker vi; hvad mennesker dog gør mod hinanden! Som om naturens voldsomhed ikke kunne være nok. Men det er ikke kun derude, det sker. Vi

oplever jo også vold og ondskab herhjemme. Og selv om vi Fordømmer det, véd vi vel inderst inde godt, at vi også selv, hvis vi var mindre heldigt stillede, kunne foretage os noget, vi nødig vil kendes ved.

Lad os gå ind i det nye år med øjnene åbne for, at vi alle er mennesker på godt og ondt. Lad os vise hjælpsomhed og tolerance og ansvarlighed over for andre i erkendelse af, at vi selv har behov for, at andre gør det samme over for os. Lad os gøre det til vort nytårsforsæt og vort nytårsønske for hinanden.

GUD BEVARE DANMARK

Tags

Kongehuset, Nytårstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1988>